

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Tisztelgés a patriárkánál.

Zombor, 1908. nov. 24.

Az emberek és nemzetek sorsát egy láthatatlan kéz szövi. Ismeretlen törvények irányítják ezt a kezet. Akár alkot, akár rombol, a keletkezés és elmulás hatalmas játékában okszerű egymásutánt látunk. Az enyészet azonban csak a formának, de nem az anyagnak és erőnek szól, amely örökkön való.

Nagy, hatalmas nemzetek enyésztek el a világhistoria folyamában. Új nemzetek keletkeztek és küzködnek önálló létért örök időkre való érvényesülésért. Az egyiket ereje, kiválósága fölfelé viszi az örök élet magaslatára, a másikat tehetetlensége és gyengesége sodorja a züllés árjába.

Ahol a fejlődést erőszakosan elnyomják, ahol az állami tekintetek hamis értelmezése ellentétet teremt a polgárok anyagi és szellemi érdekei között, ahol mérhetetlen erőlködésbe kerül, míg a nép kibontakozik a lenyűgöző béklyókból és az elhagyatottság nyomasztó érzetéből önbizalomra és öntudatra ébred; a felfelé emelkedésnek ez a processusa lassubb. Amely nemzet azonban keresztülküzdötte magát azokon a válságokon, melyek érvényesülését lenyűgözték, az az örökélet Pantheonába lépett.

Hazánk még a múlt század elején is kicsiny, szegény és gyenge állam volt. Veszély fenyegette minden oldalról, hogy egy erőteljesebb hullám elsodorja a nemzetek sorából. De jött a népek tavasza, amely varázserejével kiváltotta lelkéből az energiát, a nemzeti erőt és amikor sorsáért a nagy küzdelmet elvégezte, előbb karddal, azután bölcsességgel új életre kelt, megszerezte az örök élet pálmáját. Lassanként iparkodik pótolni mindazt, amit évszázadok során szerencsétlen, nyomott viszonyok közt — mikor megnehezült felette az idők járása elmulasztott.

Alaptalan irigyeinknek az a tulajdonsága, hogy a mi érvényesülésünk fenyegető jelleget ölt és hogy a nemzetiségeket felszívni akarnók. Nyugodt önérzettel mondhatjuk, hogy a sza-

badság, egyenlőség és testvériség jelszava alatt munkálkodunk az örökéletért, ami az övéké is.

Nemzedékek jönnek, nemzedékek mennek, valamennyi munkálkodik a halhatatlanság örökművén. Hány kiváló egyénnek jut osztályrészül a szerencse, hogy kiemelkedjék a nemzetek egyeteméből s mint tündöklő csillag a hazaszeretet, a királyhűség magasztos eszméjének jegyében fussa meg a hallhatatlanság pályáját az idők végeztéig.

A szerb nemzeti kongresszus dr. *Bogdanovits* Luciánt ültette a patriárkai trónra. Ezt a választást a Felső kegye a magyar kormány ajánlatára megerősítette. Mint e vármegye szülőttéhez zárandokolt el Zombor és Bács-vármegyének közönsége, hogy őt magas méltóságában üdvözzölje.

Fernbach Károly főispán üdvözölte. Hangja hideg volt kezdetben, de hirtelen meggyult valamely láthatatlan lángon. Folyt a szava megszakítás nélkül s a mondatok ritmikus vonala úgy záródott, mint valamely lendületes kéz által egyetlen vonallal odahuzott alak.

„Fenhargon hirdetem, — ugymond — hogy a magyar nemzet Nagyméltóságodtól, a magyar törvényhozótól a szerb nép lelki és szellemi vezetőjétől igen sokat vár. Azt hiszem joggal. Mert az, aki így megtanulta és beszél az állam nyelvét mint Nagyméltóságod, annak be kellett látni a magyar nemzet gondolat- és érzelmevilágába, annak tudnia és éreznie kell, hogy erőnk egyesítésével érhetjük el céljainkat.

Vezesse Nagyméltóságod szerb testvéreinket teljesen erre az utra és főpásztori működése történelmi nevezetességű lesz. Dicsőségére és javára magyar hazánknak, valamint a szerb népre egyaránt.”

„A hazaszeretetet és király iránti hűséget igyekeztem hiveim sziveibe plántálni a múltban. Fokozottabban teszem a jövőben, — válaszolt dr. *Bogdanovits*.

Belátja a magyar nemzet loyaltitását. Apostola lesz tehát a hazaszeretetnek, a királyhűségnek, a hazá-

ért élni-halni tudó bátorságnak. Kijelentése úgy tüntette fel lelkét, mint egy bűvös prizmat, amely a nagy nemzeti ideálokat gyűjtötte össze és árasztja a szerb népnek szívébe, lelkébe. Példáját adta a hazaszeretnek. Ezt éreztette azokkal, akik meg fogják hallgatni, mert kell, hogy ezt megtudják és megértsék nemcsak a szerbek, de a magyarok is valamennyien az ő dicsőségére.

Tisztelgők indulása,

Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsági tagjainak zöme Zomborból folyó hó 22-én vasárnap reggel 6 óra 35 perckor indult el Ujvidékre.

Utközben csatlakoztak a küldöttséghez a baja—zombor—ujvidéki vonat mentén fekvő községek bizottsági tagjai. Az óbecsei, topolyai és kulai járások képviselői Ujverbáson át igyekeztek a végállomás felé. A zsabylai, titeli, zentai és a többi járásokból jelentkezők pedig már előző este érkeztek meg.

Az ujvidéki vasúti állomáson már kora reggel kezdték fűteni a nyolc első osztályu vagonból álló külön vonatot, amely a küldöttség tagjait 11 órakor szállította a patriárka székhelyére, Karlóca-ra.

A küldöttség megérkezése.

Impozáns látványt nyújtottak a küldöttség tagjai, amint a karlócai vasúti állomástól *Fernbach* Károly főispán vezetésével a járda keskenysége miatt kettesével — gyalog — vonultak fel a patriárka eléggé díszes, egyemeletes palotájához.

A hatalmas tömeg alaktalan hullámként töltötte be a székéület dísztermét, élő hevével árasztva be a hideg falakat.

A díszterem hátsó falánál bíbor menyezet alatt lépesőkön áll a patriárka trónja, két oldalt elődeinek ércszobrával díszítve, a szék-támláján fehér selyemmel gyönyörűen himzett patriárkai címer. A trónnal szemben a volt patriárkák életnagyságu olajfestésű arcképei díszítik a termet. A falat körül gazdag aranyozás foglalja el.

Fogadás.

A küldöttség tagjait *Vidicsky* György, kovili archimandrita, vármegyei bizottsági tag, a patriárka utódjául kiszemelt püspök fogadta és jelentette be dr. *Bogdanovits* Luciánnal.

Hosszas zsongás hangzott fel az ember-tömegeből, hasonlatosan a tenger morajához, amely hatalmas éljenzésbe tört ki, midőn a patriárka bíborvörös díszruhájában, olvasóval kezében a díszterem ajtajában megjelent és áldást osztva, trónjának első lépcsőjére felment.

Az éljenzések elcsillapultával *Fernbach* Károly főispán a következő beszéddel üdvözölte:

Nagyméltóságú Patriárka!
Kegyelmes Urunk!

Bács-Bodrog vármegye és Zombor sz. kir. város törvényhatóságainak képviselőiben jelentünk meg ma Nagyméltóságod előtt.

Nagy öröm és mély megnyugvás töltött el valamennyiünket, amikor hírül vettük, hogy a kongresszus Nagyméltóságodat választotta meg patriárkává és hogy ezen tényt szeretett Uralkodónk legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott.

Kettőzött örömmel jöttünk Nagyméltóságod elé, hogy szeretetünknek és tiszteletünknek kifejezést adjunk. Nagyméltóságod vármegyénk szülötte. Büszkévé tesz a tudat, hogy a kongresszus bizalma és királyunk kegye oly férfiban összpontosult, aki születésénél fogva közel áll hozzánk.

A megnyugvás érzete uralkodik közöttünk vallás- és nemzetiség különbség nélkül, mert Nagyméltóságod fenkölt személyében látjuk azt a férfit, aki magas modern műveltségénél, kitűnő egyházferfi tulajdonságainál s elismert hazafiségénél fogva hivatva van arra, hogy megtalálja az utat magyar és szerb között állandó szeretetteljes kapcsolatot teremteni, mert csak így mint jó magyar honpolgárok válllvetve küzdhetünk szeretett hazánk boldogulásán, előrevitelén és gazdaggá tételén.

Erős a meggyőződése, hogy Magyarország csak akkor lesz nagy és hatalmas, ha annak minden polgárai — különböző anyanyelvű polgárai — egyesülnek egy magas szellemében és ez — a nemzeti együvértartásunk eszméje.

Ez az eszme, ez a kapocs nem sértheti senkinek sem vallási, sem nyelvi érdekeit. Ezen kapocsba oly szépen beleillik nem magyarfajú és anyanyelvű honpolgárainknak nyelvi, vallási sajátosságainak kultusza. Ezeket a magyar állam mindig tiszteletben tartotta, sőt ha szükség volt, meg is védte.

Fenhangon hirdetem, hogy a magyar nemzet Nagyméltóságodtól, a magyar törvényhozótól, a szerb nép lelki és szellemi vezetőjétől e téren is igen sokat vár. Azt hiszem, joggal. Mert az, aki így megtanulta és beszél az állam nyelvét, mint Nagyméltóságod, annak be kellett látni a magyar nemzet gondolat- és érzelmvilágába, annak tudnia és éreznie kell, hogy erőink egyesítésével érhetjük el céljainkat.

Vezesse Nagyméltóságod szerb testvéreinket erre az utra és főpásztori működése történelmi nevezetességű lesz. Dicsőségére és javára hazánkban, valamint a szerb npre egyaránt.

Fogadjon Nagyméltóságod anyavármegyéje és annak fővárosa, Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága és mondhatom, az egész lakosság nevében is forró szeretetszókat.

Az Isten adjon erőt és egészséget egyházfejedelmi hivatásának méltó betöltéséhez. Tartsa meg szeretetében továbbra is anyavármegyéjét, részesítse azt, valamint annak fővárosát, Zombor sz. kir. várost a jövőben hathatós támogatásban. Isten éltesse Nagyméltóságodat sokáig.

A többszörösen megújuló éljenzés elcsillapultával dr. Bogdanovics Lucian patriárka magyar beszéddel köszönte meg a tisztelgest.

Igen tisztelt Uraim!

Jóleső örömmel tölt el az, hogy Bács-Bodrog vármegye, valamint Zombor sz. kir. város törvényhatósága abból az alkalomból, hogy a gör.-kel. szerb nemzeti kongresszus patriárkává megválasztott és a magyar kormány előterjesztésére a felség kegye megerősített, felkeresni szivesek voltak.

Bizalmuk ezen megnyilatkozását buzditásul veszem jövőbeni működéséhez s ezért őszinte köszönetet mondok. Hívem lelkébe a hazaszeretetet és a király iránti hűséget igyekeztem beplántálni és növelni a múltban. Ez lesz feladatunk a jövőben is. Fogadják megjelenésükért őszinte köszönetemet és kérem önöket, hogy áldásomat adják át az otthon maradotknak is.

A beszéd elhangzása után zugó éljenzés harsant fel.

Bemutató.

Fernbach Károly főispán bemutatta a küldöttség tagjait, akik közül Ókegyelmessége nagyon sokat ismert. Még fiatal korából emlékezett Császár Péter főszolgabíróra és Szondy Mátyás kir. táblabíróra.

Résztvettek a küldöttségben: a vármegye részéről: Aradszky Ulászló, Bercesényi József, Bene István, Bikár György, Berecz Károly, Bujdosó Pál, Bognár István, Balaton Gyula dr., Botka József, Boberity Milán, Brestyánszky Miklós, Belits Sz. Nesztor, Császár Péter, dr. Csernyus Pál, Dungserszky Jása, Drach Antal, Dankó Károly, Dejanov Lázár, Evetovits János, Ertl János, Fánesy Antal, Falcione Lajos, Fischler Nándor, Faragó János, dr. Földes Simon, Freund József, Findeisz Antal, dr. Farnék Dezső, Gavrilovits Pál, dr. Gombos Dezső, Grumik János, Heller Péter, Hondl Imre, Heim Lipót, Ivanits Izidor, Igity Koszta, Ivanits Szvetozár, Ivanits Pál, Jeisel Henrik, dr. Janoky Ákos, Jauch Ferenc, Josimovits Dusán, Kozma Dezső, Kiss Gyula, Kleiszner Károly, Kekity József, Karai Sándor, Kovacsics István, Király István, Koller Oszkár, Koch Bernát, Laczkovits Károly, Latinovits Géza, dr. Legrand Ferenc, Lovászy Andor dr., Labáth András, dr. Lőrincz Mihály, Lutz Sándor, Mihalovich Endre, Mikosevits Kanut dr. Mihajlovits Kornél, Matkovits Béla, Mosovits Liviusz, Markov Mita, Michalovits Sándor, Nikolits Endre, Nikolits Izidor, Nagy Mihály, Nagy Pál Sándor, Nikolits Aurél, dr. Poór Béla, Potzta György, Párnay Attila, Penez Ádám, Popp György, Pavlovits Simon dr., Popovits Milán dr., Plávsits Izidor, Popovits V. Tódor, dr. Pető, Popovits Sebő, Rausch Ede, Roekenstein Nándor, Seherer János dr., Seherer Rudolf, Sipták Mihály, Spitzer Zsigmond, Skultety Ferenc, Sztankovits Lázár, Szemző Károly, Szakácsi Sándor, ifj. Szutrély Lipót, Sztankovits György, Szemző János, dr. Szabovlevits Dusán, Szmik Gyula, Szaich Gyula, Szarajlics Péter, Szaghmeiszter János, Szommer József, Szemző Gyula, Tomanovits György, Tóth József, Tarczay Dezső, Theodorovits Miklós, Tillinger György, Tomesányi Aladár, Trenka István, Vermes Béla, Vermes Vincze, Vukov Jakab, Vidiczky György, Vojnits József, Vojnits István, dr. Vojnovics Vladan, Vissy Károly, báró Vojnits István, Vidakovits Balázs, Városhy Károly, Zákó Milán, dr. Zákó István, Zsupánszky Milivoj.

A város részéről: Antits A. M., dr. Alföldy Árpád, dr. Bugarszky Koszta, Bikár Voin, Bosnyák Tóbiás, dr. Czeisel Lajos József, Fejér Gyula, Fernbach Péter, dr. Gombos Ignác, Georgievits Koszta, Gyurisits György, dr. Jovánovits József, Kupuszarevits Lyubomir, dr. Kosztics Lázár, dr. Konyovits Dávid, Karakásevits Milivoj, Konyovits Antal, dr. Krónits István, dr. Lallosevits János, dr. Mayer Nándor, Markowythy Lajos, Obuskovits Tósa, dr. Szimonovits Radivoj, Szondy Mátyás, Szimendity Száva, dr. Thurszky Zsigmond, Vuits Péter.

A palota megtekintése.

A bemutatás után a patriárka személyesen kalauzolta vendégeit magánlakosztályába Közvetlen a díszterem mellett van egy 24 személyes ebédlő. Önemet stíl. A pohárszék nyitott középrekesében fekszik Vaszary—Városhy—Hock által átdolgozott kincses arany biblia két hatalmas diszkötete. A másik pohárszék középső rekeszét a ma-

gyar országgyűlés két háza történetének vas-kos kötete foglalja el. Innen nyílik az öblös fogadó, amelynek falát a bibliából vett motívumok, gobelin kidolgozása ékesíti. Majd a patriárka izléses dolgozószobája következik. Iróasztalán nagy esomó hivatalos levél és irat, legfelül itatós alatt Fejér Gyula apátplébános távirata, amellyel elmaradását kimenté. Innen nyílik egy kisebb társalgó, amelynek üvegszekrényében híres férfiak arcképei vannak elhelyezve, közöttük van Zákó Milán nyugalmazott főispán arcképe is, ezután következik a patriárka egyszerű — három méter széles — de izléssel berendezett hálószobája, bordó menyezetes ágygyal, az ágy lábánál a Wertheim-szekrényvel. Ezt követi a fürdőszoba.

Lakoma.

A földszinten van elhelyezve, a hatalmas méretű ebédlő, a melyből jobbra a társalgó, majd egy kisebb ebédlő- és dohányzószoba nyílik, amelyek most izlésesen feltelítve, a szakácsművészetnek inycsiklandó különféleségével várták a vendégeket. Halak, pástétomok, vadak, sonka, meleg sütek, sütemények, sajtok, gyümölcs és cukorkák alatt görnyedtek az asztalok, tarkítva sokféle borosüveggel, pezsgővel. A lakoma alatt dr. Lovászy Andor országgyűlési képviselő a vármegye és dr. Alföldy Árpád a város közönsége nevében szép beszéddel köszöntötték fel a patriárkát, aki újból magyarul válaszolt. Beszéltek még szerb nyelven dr. Krónits István és Kupuszarevits Lyubomir esperes plébános.

A házigazda tüzes borai, pezsgője és udvara papjainak szives kínálásai hamarosan úgy felderítették a kedélyeket, hogy bizony fájó szívvel mondtunk Isten hozzádot, hogy a hétköznapi élet küzdelmes színterére újból visszatérjünk.

Zombor, nov. 25.

A pénzügyi bizottság ülése. A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnapelőtt ülést tartott. A bizottság általánosságban elfogadta az adóreform javaslatot és áttért a részletes tárgyalásra.

Az adóreform. A Délmagyarországi Földművelők Gazdasági Egyesülete az adóreform tárgyalása alkalmából december hó 2-án az egyesület elnöksége és a délmagyarországi képviselők vezetésével soktagú küldöttségben tiszteleg a kormány tagjainál. A küldöttség emlékiratba foglalva átnyújtja a pénzügyminiszternek azt a határozati javaslatot, melyet az adóreform ügyében elfogadott s amely tizenket pontban tárgyalja a gazdáknak a reformmal szemben támasztott kívánságait.

Az emlékirat örömmel üdvözlö a régóta várt adóreformot s az adóteher arányos elosztása céljából feltétlenül behozandónak tartja a fokozatosan emelkedő jövedelmi adót, úgy hogy az ettől az adótól mentes létminimum lehetőleg mindjárt 800 koronában állapíttassék meg és az adókules a 200.000 korona évi jövedelmen túl is megfelelően fokoztassék. A földadóra vonatkozóan az emlékirat az adókulesnak 20 százalékon alul való leszállítását kívánja, amennyire ez az államháztartás egyensúlyának fentartása mellett lehetséges. A földadó egy, a kisebb adószázzaléknak megfelelő összegben ezentulra is kontingentáltassék. A földadó leszállított kivetési kulcsa ne csak a kataszter-kiigazítási munkálatok befejeztével, hanem azonnal életbelépjen. Az emlékirat kívánja, hogy a törvényjavaslat 9. szakasza által előírt vármegyei földadóbizottságba esetről esetre az a község is választhasson hat egyenjogu tagot, amely községnek kataszter-kiigazítása tárgyalatik.

Téli előadások a kath. legényegyesületben.

A zombori kath. legényegyesület vezetősége tagjainak s a nagyközönségnek a hosszú téli estéket élvezetessé és tanulságossá akarván tenni, elhatározta, hogy a tél folyamán vásár- és ünnepnapokon a kath. vallás, a szociális kérdés s a közművelődés köréből esti előadásokat rendeztet. E célra a helybeli papság s az intelligencia köréből már többeket sikerült megnyernie, akikkel karöltve gazdag és változatos munkaprogramot dolgozott ki. Az előadások advent első vasárnapján veszik kezdetüket s a farsang kivételével husvétig tartanak.

Az adventi program a következő:

Nov. 29-én. Jézus élete vetített képekkel.

Dec. 6-án. P. Leó karmelita atya előadása „A kath. meggyőződés alapvonalai” címén.

Dec. 8-án. Ben Húr, regény Krisztusról vetített képekkel.

Dec. 13-án. P. Leó „A keresztény társadalmi megújulás szükségé és feltételei.”

Dec. 20-án. Dr. Kanyó Gyula „Az Ur Jézus szülőföldjén” vetített képekkel.

Dec. 27-én. Erdősi: „Az igazság felé” színmű, előadják a legényegyesületi tagok. Minden egyes előadást egy-egy zene vagy énekszám fog bevezetni és befejezni is, melyeket annak idején esetről-esetre közlünk. Az első előadás előtt Zierer: „Inclina Domine”, éneklí Rell Emma, utána „Boldog asszony Anyánk”, előadja az egyesületi énekkar.

A városi könyvtáregyesület gyűlése.

A városi könyvtáregyesület választmánya folyó hó 21-én dr. *Falcione* Nándor igazgató elnökle alatt gyűlést tartott.

Csetri Károly főgimn. tanár, könyvtárnok, a hivatalos iratok előterjesztése után jelentést tett az eddig több mint 800 korona értékű magyar könyvrendelésről s javaslatot tett a még könyvvásárlásra rendelkezésre álló 40 korona felhasználásáról. A 40 koronát a választmány, tekintettel a németül olvasni kívánókra, új német könyvek vételére kívánja fordítani.

A több mint 800 korona értékben eddig megvásárolt könyvek magyar tudományos és legnagyobb részben szépirodalmi művek, eredetiek úgy, mint a világirodalom legjelesebb műveinek fordításai.

Elhatározta ezenkívül a választmány, hogy — mivel a városnak a könyvtár város-házában levő helyiségeire szüksége van s emiatt a könyvtárt onnan ki akarja helyezni, még pedig egy a Haméder-féle telken építendő emeletes házba — átír a tanácshoz az iránt, hogy a könyvtár céljára építendő ház tervezése alkalmával, a könyvtáregyesület véleményét is hallgassa meg. Mert amennyiben új épület emeltetik a fontos kulturmissziót teljesítő városi könyvtárnak, kívánatos volna azt a modern könyvtárak követelményeinek megfelelően s elég nagyra építeni, hogy a most is több mint 30000 kötetből álló könyvtár fejlődésének akadályra ne legyen s hogy a közönség számára elegendően szükséges nyilvános olvasóterem is megvalósuljon.

A könyvtárt használhatja minden helybeli és vidéki felnőtt, önálló egyén, aki az egyesület tagjai közé a könyvtárban személyesen, vagy ha vidéki, a könyvtárnoknál levél által beiratkozik s évenként 6, illetve vidéki 8 korona tagsági díjat fizet.

H I R E K.

Kinevezések. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Wolszky* Emilia szabadkai állami tanítónőképző tanítónő a IX. fizetési osztály 3. fokozatába, *Csirik* Ilona szabadkai állami tanítónőképzőintézet segédtanítónő a X. fizetési osztály 3. fokozatába rendes tanítónővé, dr. *Sankulov* Borislav bajai állami tanítónőképzőintézet segédtanár a IX. fizetési osztály 2. fokozatába rendes tanárrá nevezte ki.

Megbízás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Tordai* Imre szegedi állami felső ipariskolai igazgatót a Bács-Bodrog vármegyei iparos- és kereskedő tanonciskoláknál a szakfelügyelői teendőik ellátásával bizta meg.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter *Szabó* Géza szabadkai törvényszéki joggyakornokot a szentágotai járásbíróshoz egyzővé nevezte ki.

Dominó bál. Lapunk egyik előző számában említés volt téve, hogy a zombori jótékony nőegylet 1909. január hó 9-én elitejelmezbált rendez. A tévedést helyreigazítandó, felkérteünk annak közlésére, hogy nem jelmez, hanem *dominó bál* rendezéséről van szó. A nőegylet választmánya elhatározta már a múlt hóban tartott ülésén a bál rendezését és e héten fog összeülni a vigalmi bizottság a rendezés részleteinek megbeszélése végett. Annyit bizonyosan tudunk, hogy a hölgyek világoskék dominóban jelennek meg és ezért ezuton is felkérjük a helybeli kereskedő cégeket, hogy a szükséges kelmekről és hozzávalókról kellő időben gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a tömeges szükséglet kellő időben való fedezése hiányt ne szenvedjen. A bál, mint már múlt számban említettük, a megyeháza termeiben lesz megtartva, melyeket az illetékes körök voltak kegyesek a bál céljaira átadni. A személyre szóló meghívók december hó 15-ig szét fognak küldetni, de már ezuttal is kérjük azokat, akik tévedésből meghívót nem kaptának, vagy esetleg ismerőseik számára, arra igényt tartanak, forduljanak a pontos cím beküldése mellett kellő időben dr. *Moldován* Lajos nőegyleti titkárhoz (Zombor). A rendező bizottság a nőegylet vigalmi bizottságából és a helybeli ifjúságból fog alakulni. Az ifjúságot e rendezőségben való részvételre addig is ezuton kéri fel a nőegylet, míg a részletes megbeszélésekre való összejövetel végett értesítést nyerne.

Kinevezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Fehérváry* Dezső bölcsészhallgatót a bajai m. kir. állami tanítóképzőintézet internátusához nevelőtanárnak nevezte ki.

Szegény iskolás gyermekek felruházása. A zombori jótékony magyar nőegylet, mint már évek óta, az idén is 140 elemi iskolás gyermeket lát el téli ruhával és ebbeli kiadásait részint az egyet pénztárából, részint pedig a jóságú adakozók kegyes adományaiából fedezi. A szükséges kiadások mintegy 1400 koronát igényelnek, miért is úgy a nőegylet tagjait, mint a jóságú nagyközönséget a szegény gyermekek nevében is tisztelettel kérem, hogy az e célra szánt adományait hozzáam mielőbb beküldeni kegyeskedjenek, hogy a szegények nyomorúságát, mely a mai drágasági viszonyok miatt kétszeresen nehezedik rájuk, tehetségünk szerint enyhíthessük. Az a nagyközönség, mely jótékonyágának már eddig is oly sokszor és oly fényes bizonyítékát adta — bizonyára meghallgatja a szegények érdeklő szótát és jótékonyágával lehetővé teszi, hogy azokon segíthessünk, kik arra igazán rá vannak szorulva. A már eddig beérkezett kegyes adományokért a többi adományokkal együtt fog a nőegylet hálás köszönetet mondani. *Wundszám* Ida, nőegyleti elnök.

Eljegyzés. *Ivanits* Hermina kisaszonnyal folyó hó 21-én eljegyezte *Zotományi* Jenő várm. rendszeres dijnok.

Házasság. Dr. *Prokesch* Géza szabadkai gyakorló orvos vasárnap oltárhoz vezette *Szivkovic*s Irénkét Budapesten.

Eljegyzés. Ényi Dömötör Aladár dr. apatini járásbíró eljegyezte *Dombovits* Mariska kisaszonnyal Apatinban.

A pirosi községi képviselőválasztás. November hó 18-án folyt le Píroson a községi képviselőválasztás, mely a függetlenségi párt teljes győzelmével végződött a szociálistákkal szemben. Sajnálattal és felháborodással vette tudomásul a függetlenségi párt, hogy a szociálista párt élén *Zsigmond* Gyula jegyző áll, ki eltekintve attól, hogy már 44 éve működik mint jegyző a köz meg nem elégedésére — azért még sem hitte volna a függetlenségi párt, hogy a jegyző képes a község hivatalos listájára szemben a nagy gazdaközönséggel — szociálista agitátorokat felvenni. Most 3 éve sikerült neki a szociálistákat bevinni a képviselőtestületbe, amit látva a szunnyadó gazdaközönség, a szerbekkel együtt a függetlenségi táborba lépett, hogy védekezzen a hazátlan szociálistákkal szemben. Az eredmény meg is lett, mert a függetlenségi párt jelöltjei 144, a szociálisták, illetve jegyző jelöltjei 62 szavazatot nyertek. Nagyon jól tudta a jegyző, hogy miért kellett a segédjegyzői állást a választás előtt néhány nappal betölteni, mert biztos volt, hogy a szociálistákkal karöltve pár szótöbbséggel leszavaztatja a függetlenségi párt jelöltjét. Most erős azonban a függetlenségi párt reménye, hogy a küszöbön levő tisztújítás alkalmával ismét nyerni fog, dacára annak, hogy a szociálisták azzal érvelnek, hogy a főszolgabíró nem fog a tisztújításkor függetlenségi kandidateálni. A párt ugyanis meg van győződve arról, hogy *Nikolics* Izidor főbíró sokkal jobb hazafi, mintsem a szociálistákkal paktumot kössön, szemben a gazdaközönséggel, azért, mert egyes agitátor valótlanossággal félre szeretné vezetni. Az pedig, hogy a segédjegyzőválasztáskor két szociálista bizalmiférfi neveztetett ki, annak tulajdonítható, hogy a jegyző előterjesztésére tehetette, ki a szociálisták között keresi boldogságát és sajnos, hogy emiatt a függetlenségi pártiak előtt nincs többé tekintélye. — A folyó hó 13-án megtartott aljegyző-választáson *Kesselbauer* Sándor lett megválasztva. A választást megfélebbzték.

Eljegyzés. *Brand* János a monostorszeg—apatini belvizlecsapoló és ármentesítő társulat tisztviselője eljegyezte *Frech* Katicát Apatinban.

Egy bácskai találmány. *Feyermann* József topolyai m. kir. hivatalnok egy zseniális találmányáról kapunk hírt. A találmány hivatva van átalakítani a háztartást. *Feyermann* szabadalma egy kézi mángorló gép, amely az asztalra erősíthető és teljesen nélkülözhetővé teszi az idomtalan mángorlókat. *Feyermann* már elnyerte a szabadalmat találmányára s azt legközelebb *Guba* József topolyai cég forgalomba is hozza.

Elvi döntés. A kir. kuria legutóbb egy konkrét esetről kifolyólag úgy döntött, hogy a kereskedést folytató férjes nő cégének szövegéből férjének vezetéknevét, amelyet férjhezmenetele folytán megfelelő módon viselni tartozik, el nem hagyhatja. — Új mezei közös dűlőtről gondoskodni a község csak akkor tartozik, ha másként teljesen lehetetlen a birtokhoz való hozzájutás és ilyen esetben is csak akkor, ha az ingatlan nem a tagosítás után lett magánjogi alapon külön birtokká alakítva.

Az ügyvédi kamara köréből. A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy *Sztojkovits* György szabadkai ügyvéd lakóhelyét *Zsabyára* helyezte át, hogy *Szemző* Dezső dr. zombori ügyvédet az ügyvédek lajstromába iktatta és hogy *Blau* Lajos dr. szabadkai ügyvéd családi nevét „Bán”-ra változtatta.

Lopás. Ifju *Krizmánovics* József bátonostori lakos feljelentést tett a bajai bíróságnál, hogy amíg ő távol volt a lakásából, addig ismeretlen tettesek kilopták egész nyári keresményét, kilenc darab husz koronás aranyat. A tetteseket a csendőrség nyomozza.

Sertésorbánc. Zentán a sertésorbánc járványszerűleg fellépett. A szükséges óvintézkedések megtétek.

Esküvő. Gauder Mihály vármegyei rendszeres díjnak folyó hó 21-én esküdött örök hűséget Trebitscher Mariska kisaszszonyának.

Egy megtört gonosztevő Az emberiség bűnkronikájában ritka és lélekemelő egy jelenség: a megtört, a bűnbánó gonosztevő. Az gyakran megessék, hogy még a legmegrögzöttebb gonoszak is a bizonyító érvek sulya alatt mintegy megszegyenítette mindent őszintén bevallanak, de az már ritkaságszámba jő, hogy az ilyen megátalkodott bűnös őszinte bűnbánatot is mutatna. Egy ilyen gonosztevő került hurokra a vasárnapi vásáron. Neve: Gibicz János. A rendőrség zsebmetszésen érte s mint ilyen Jablonszky rendőrkapitány elé vitte. Itt vagy fel napig mindent konokul tagadott s Lakatos Ferencnek adta ki magát. A rendőrkapitány azonban felismervén benne a már rég körözött Gibicz Jánost, ki tavaly februárban negyedmagával szökött meg a nagykanizsai kir. törvényszéki fogházból, minden gonoszságát a szemébe vágta s ő a bizonyító érvek sulya alatt megszegyenítette és megtörve, bűnbánó hangon minden gonosztettét bevallotta. A többi között azt is elmondotta, hogy nemrég a folytonos lelkiismeretfurdalás miatt már el is indult a rendőrség felé, hogy önmagát feljelentse, utközben azonban még egyszer meggondolta magát s folytatta régi, bűnös életmódját. Önleplezéseiben egy eddigelé igen titokzatos bűntényről is lerántotta a leplet. Olvasóink talán még emlékeznek, hogy a nyár folyamán a zenta—szegedi vonalon a papalmi megálló közelében két ismeretlen tettes Kovács Katona Sándor foktői lakost kirabolni akarván, sulyosan megsebesítette, a robogó vonatról leugrott s így megmenekült az igazságszolgáltatás sújtó keze alól. Az egyik tettes Gibicz János önvallomása szerint ő maga volt. Kihallgatása után a rendőrség a zombori kir. törvényszéki fogházba kísérte, honnan az átszállítási eljárás befejeztével ismét a nagykanizsai fogház lakói közé lesz internálva.

Borzalmas halál a malom kerekai között. Amint kátyi levelezőnk írja, ott folyó hó 20-án, pénteken borzalmas szerencsétlenség történt az egyik motoros üzemi malomban. Egy süketnéma fiú: Parabuczki jómódu gazda fia, átsurrant a szomszédjukban levő malomba, hogy a kését megköszörülje. A malom személyzete az emeleten tartózkodván, nem vette észre a fiút; ez látva, hogy a köszörűkövet hajtó szíj nincs a kerekben, átbújt a korláton s miközben a szíjjat a kerekbe emelte, az elkapta őt s egy pillanat alatt borzalmasan összeroncsolta testét. A molnár ekkor észrevette, hogy a malom rendellenesen működik, egy ember lesietett a géphez s megrémülve szemlélte a történeteket. A malmot megállították, persze későn. A szerencsétlen süketnéma fiú azonnal kiszenvedett, minden tagja össze volt törve, feje pedig darabokra roncsolódott. A megejtendő vizsgálat lesz hivatva felderíteni, hogy terhel-e valakit felelősség.

Egy vasutas szerencsétlensége. A múlt héten Palagyi László máv. alkalmazott kocsirendezés közben gondatlanságból karját törte.

Alapszabály jóváhagyás. A belügyminiszter a bacsószéki polgári kaszinó egyesület alapszabályait bemutatási záradékkal ellátta.

Csőd. A szabadkai kir. törvényszék Schwartz Samu vaskuti kereskedő ellen elrendelte a csődöt. Tömeggondnokul Tomcsányi Sándor bajai ügyvéd neveztetett ki.

SZÍNHÁZ.

Szombat, november 21.

Strausz Oszkár szenzációs sikerű operetteje, a **Varázskeringő** szombaton megint telt házat vonzott.

A szereplők látható kedvvel és nagy buzgósággal játszottak. A darab két főszerepét Pataki Vilma (Heléna) és Barna Andor (Niki) látták el. Pataki Vilma játéka frissességgel és bájjal töltötte meg a színpadot, játé-

kában és énekszámáiban kegyes érzelmesség nyilatkozott meg. Barna Andorról azt mondják, hogy egyike a vidéki színpadok legjobb tenoristáinak. Ezuttal azonban a hangja mintha eserben hagyta volna, aminek részben talán az is lehet a magyarázata, hogy Strausz ezt a szerepet bariton szerepnek írta. Itt tehát a szereposztás volt hibás. Egyébként Barna játéka sem elégitette ki közönségünk igényeit. Nem érzi magát eléggé otthonosan a színpadon.

Ellenben Peterdi Etelka (Franci) zajos sikert aratott játékaival. Megjelenése, mozdulatai, éneke csupa grácia volt. Sűrűn megtapsolták, énekszámait megújrazták.

A többi szereplőt együttes elismerés illeti. Solymosi (Joakhim), Remete (Lothár), Virányi (Gusztó) és Halasiné (Frederika) lelkes ambícióval igyekeztek előmozdítani az est sikerét. (—y.)

Vasárnap, nov. 22.

Vasárnap Freydeau **Kutya van a kerben** című három felvonásos bohózata került színre. Tipikus francia darab, mely telve van érzékesiklandozó, borsos hülyeségekkel. Dekadens izlésű nagyvárosokban bizonyára tartós sikereket értek el ezzel a bohózzal. nálunk azonban a vasárnapi előadás megint csak igazolta azt az álláspontunkat, hogy a mi finomodott izlésű színházi publikumunk nem látja szívesen a P-betűs vasárnapi előadásokat. Kasszadarabnak készült, s imegyér parter és üres páholyok ásitóztak a színpadra. A darab elcsépelet bonyodalmában előforduló lehetetlen helyzetek csak itt-ott neveltették meg a közönséget, s minimális sikert arattak.

A szereplők közül telhetőleg igyekeztek jót produkálni. Halasi Mariska (Raymonde) és Haraszti Vilma (Lucienne) sikkes megjelenésükkel és finoman kidolgozott játékkal arattak elismerést. Hasonlóképpen jó volt Gózon Béla nehéz kettős szerepében. Remete Géza (Camille) ezuttal is csillogtatta jóízű humorát, Kabos Gyula temperamentumos játéka szintén elismerést érdemel. (—y.)

Hétfő, november 23.

A **Nagymama** került másodszor előadásra. Már a multkorai kritikáinkban is megróttuk a kar hamis intonálását, amely ma este még botrányosabban rossz volt. Kaposy nagyon kedvesen adta Szerémy grófnőt. Hangja kissé fáradt volt. Radványi (báró Örkényi ezredes) ügyes alakítást nyújtott. Pataki (Piroska) még most sem tudja énekrészét. Virányi (gróf Szerémy) temperamentumos, ügyes játékaért sok tapsot kapott.

Halasiné (Szeráfin), Solymosy (Kosztá), Kabos (Todorika), B. Fehér Laura (Trézi) dícséretesen oldották meg szerepeiket.

Kedd, november 24.

Engel és Horst **A kék egér** című bohózata került színre. Társszerzők nem ismeretlenek közönségünk előtt. „Le a férfakkal!” című bohózatban mutatkoztak be. Amelyről a közönség épülésére, úgy a színügyi bizottság, mint a kritika egyhangú lelkesedéssel nyilatkozott (?) és amely műnek nagy „vetkezési” jelenete adta meg az impulzust a város özvegyeinek, hogy erkölcesik megóvása szempontjából „egyesületbe” tömörüljenek.

Készséggel konstatáljuk, hogy a „A kék egér” erkölcsnemesítő szempontból a „Le a férfakkal!” című énekes bohózat mögött egy lépéssel sem maradt hátra.

Van benne sok csók, sok erkölcsi tanulság, házasságtörés egy-két esete, egy kisebb-szerű vetkezési jelenet és ami a fő, az első

felvonás végén Lebdiu (Gózon) igazgatónak Fanchon Dudoir (Haraszti) kisasszonnyal, a szabad szerelem harcásával, a női- és férfienem természetes vonalmának gyakorlati bemutatása.

Akik látták a darabot, azok önmaguk előtt pirulva alkothatták meg róla nézetüket, akik pedig nem látták, — ha nem tanultak pirulni, — igyekezzenek azt mielőbb megneézni, de csak a zombori színpadon.

A „förtelmes”, kevés jelző a jellemzéséül. Az élet rideg realizmusával üzőtt kacérkodása a szerzőknek igazán bámulatos, színészeinknek pedig a helyzetek feltárását és az egyes trágárabb részek pointírozását kihasználó játéka utálatos.

Komolyan kértük már úgy a színügyi bizottságot, mint a színi direktort, hogy ily fajta művek színre hozatalától tartózkodjanak.

Semmi eredményét nem láttuk felszólalásunknak, bizonyítéka annak a mai férfi estély. Színházunk nivója és a közönségünk erkölcsi reputációja érdekében orvoslásért a színügyi bizottságot illetőleg a város törvényhatósági bizottságához, a direktort illetőleg pedig a délvidéki színi kerület elnökségéhez fordulunk.

A történeli hűség kedvéért megjegyezzük, hogy a színlapról hiányzott az ominozus „P.” betű, és hogy Haraszti Vilma egyik tisztelőjétől egy diszes virágkosarat kapott.

—r.

Vasuti baleset.

Tegnapelőtt éjjel 12 órakor a kisszállási vasuti állomás közelében a 943-as számú gyorstehervonat, mely kizárólag külföldre szállítandó állatrakományok részére volt összszeállítva, néhány pernyi késéssel indult el a szabadkai állomásról. A mozdonyvezető, hogy késését behozza, a rendesnél jobban fokozta a vonat sebességét és teljes gőzzel haladt a kisszállási állomás felé.

A vonatvezető a sűrű ködben vagy nem vette észre, hogy a kisszállási állomás szemaforja tilosra van állítva, vagy amint a vonat kíséző személyzete állítja, a szemafor nem is volt tilosra állítva, s így csak az utolsó pillanatban látta meg, hogy egy tolató vonat közeleg. Fékezett, de már késő volt, az összeütközés nem volt elkerülhető. A teljes sebességgel haladó tehervonat mozdonya beleszaladt a tolató vonatra.

Az összeütközés oly erős volt, hogy a tolató mozdony előtti kocsit a tehervonat mozdonya lesodorta a pályatestről. Ez a koci teljesen összezuza, felfordulva fekszik a vasuti töltés mellett.

A tehervonat kilenc első kocsija teljesen összerongálódott és az állatrakományok nagy része tönkrement. Legnagyobb részét szabadkai sertéskereskedők által a külföldre szállított hizott sertések voltak a tehervonaton, de ezenkívül marha és apró jószág szállítvány is volt a kocsikban. Az állatok majdnem kivétel nélkül mind megsérültek és a továbbszállításra alkalmatlanokká váltak.

A vonatkíséző személyzetnek komolyabb baja nem történt, csupán a tolató mozdony fűtője sebesült meg jelentéktelenebbül. A tehervonat kísérei az összeütközés bekövetkezése előtt leugráltak a vonatról és valamennyien sértetlenek maradtak.

Az összeütközés tulajdonképpen oka még nincs megállapítva. A gyorstehervonat személyzete azt állítja, hogy a szemafor nem volt tilosra állítva. A vizsgálat megindult.

Szerkesztői üzenet.

F. F. Piros. Értesítését köszönjük. Szíveskérem a további fejleményekről gyakoribb tudósítást küldeni.

H. F. Köszönjük. Van ott a környéken elég anyag. Gyakrabban keressen fel bennünket.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =
SZELES JENŐ Zombor.

== MINTARAKTÁR ==
kútszivattyúkban és tűzifecskendőkben.
HAZAI GYÁRTMANY.

345-35-26

35-26

48994/908. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége nyilvános pályázatot hirdet a vonalai részére az 1909. és esetleg a következő 1910. és 1911. években szükséges tölglyfa kerítési oszlopok szállítására.

Az évenkénti megközelítő szükséglet 4000 drb 2,5 m. hosszú, 18 cm. átmérőjű, 1200 drb 2,7 m. hosszú és 25 cm. átmérőjű, összesen 5200 drb oszlop, mely mennyiség-nél azonban évenként 10%-al több vagy kevesebb is rendelhető meg.

Az ajánlatok folyó évi december hó 23-án déli 12 óráig üzletvezetőségünk I. általános osztályának (VIII., Kerepesi-ut 3. sz. I. em. 38. sz.) adandók át, a bánatpénz ugyanott a gyűjtőpénztárnál folyó évi december hó 22-én déli 12 óráig teendő le. A részletes pályázati feltételek és ajánlati űrlap valamennyi üzletvezetőség-nél megtekinthető, üzletvezetőségünk általános osztályában pedig azok díjmentesen megszerezhetők.

Budapest, 1908. évi november hóban.

A budapest jobbparti üzletvezetősége.

(Utányomás nem díjazatik.)

473-3-1

9667/tkvi 1908. szám.

Árverési hirdetmény.

A zombori királyi törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bezdáni takarékpénztár r. t. végrehajthatóak Veliczky István és neje végrehajtást szenvedők elleni 600 korona tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és kir. járásbíró) területén lévő, Zombor szab. kir. város határában fekvő, a zombori 1918 számú betétben A I 1-2. sor. 3508-3509. hr és 418. ö. i. sz. a. Veliczky István és neje sz. Mraesina Mária tulajdonául bejegyzett 269 □ öles jószágtestre 2864 korona kikiáltási árban a II. a árverési feltételek szerint az árverést elrendelte és hogy a fenn-ebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi december hó 16-ik napján délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron el nem adható.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatti kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a ki-küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár % a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-ig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésben részt nem vehet.

Zombor, 1908. évi szeptember hó 22-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Radány,

kir. tszéki bíró.

477-1

A Zombori Kereskedelmi és Iparbank tulajdonát képező briliáns ékszerek és zombori export-gőzmalmi 128 alap-és 29 elsőbbségi részvény f. évi december hó 1-én d. u. 3 órakor a Bácsmezei Agrár Takarékpénztár épületében levő udvari helyiségben nyilvános árverés útján eladatnak.

A Zombori Kereskedelmi és Iparbank
felszámoló bizottsága.

478-2-1

EGYETÉRTÉS

A legrégibb és a legjobban
értesült magyar újság az

A társadalom minden köré-
ben egyformán kedvelik. A
magyar családok hírlapja.

Előfizetési ára: egy óra 2.40 K.

Főszerkesztő: Dr. Pap Zoltán.

Szépirodalmi főmunkatárs: Eötvös Károly.

Kérjen mutatványszámot.

Nagy elterjedtsége folytán
hirdetéseivel minden iparos
és kereskedő az Egyetértés-
ben biztos eredményt ér el.
Minden cikk hirdetése alkal-
mas, mert olvasóközönsége
vegyes.

Kérjen hirdetési prospectust.

„Blickensderfer“

eredeti amerikai

írógép,

azonnal látható irással.

Tiszta acél- Gyönyörű Az írógépek
szerkezet. szép irással. legolcsóbbja.

149-30-30

Á r a :

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép-kellékek a legolcsóbb árakban szállítanak.

Amerikai irodai butorok mintatelepe.

Tessék prospectust kérni!

Kaufman és Társa Budapest

V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselő Bács-Bodrog megye részére

Teltsch Gáspár,

műszer- és látszerész Zomborban.

Vendéglő és szálloda bérbeadás.

A „Palánkai Kaszinó-Egylet“ bérbe-adja a tulajdonát képező vendéglőt és szállodát, mely Palánka legforgalmasabb utcájában, modern, szép épületben van. Hozzá tartozik szép park, fedett veranda, két kuglizó (egyik fedett), teniszpálya, jégverem, kocsiszín, istálló stb. A szállodában 15 vendégszoba van. Évi bér 3000 korona. A bérlő az összes játékdíjak, de tartozik a kaszinó helyiségeit is fűteni, világítani, takarítani s a parkot rendben tartani. A bérlet azonnal is átvehető. Bővebb értesítést ad a kaszinó igazgatósága.

Palánkán, 1908. november 16.

Dr. Nagy Ákos, Kardos Pál,
igazgató. 467-2-2 jegyző.

Hirdetések felvételnek

☞ a legolcsóbb árak mellett ☞
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN
Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

39560/1908.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Körösmező állomásán 1909. évi január hó 31-én a vasuti vendéglő bérlete lejár, ugyanazon időponttól számítandó öt évi időtartamra ezen vendéglő bérletére ezennel újból zárt ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az I koronás bélyeggel és — „Ajánlat a magyar királyi államvasutak Körösmező állomásán levő vendéglői üzlet bérletére“ — felirattal ellátott, nemkülönb a kellő okmányokkal felszerelt, borítékba zárt és lepecsételt ajánlatok 1908. évi december hó 1-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak debreceni üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján tértivevénnyel nyújtandók be. Ugyanazon időpontig bánatpénzül háromszáz korona készpénzben küldendő be — függetlenül az ajánlattól — a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztárába posta útján, jelen pályázati hirdetmény számára való hivatkozással. A vendéglők bérletére vonatkozó feltételek nevezett üzletvezetőség III. (forgalmi és kereskedelmi) osztályában (Tisza palota II. em. 10. ajtó) a hivatalos órák tartama alatt (d. e. 8-tól d. u. 2 óráig) megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztük, hogy azokat ismerik és magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A magyar királyi államvasutak fentartják maguknak azon jogot, hogy a pályázók közül tekintet nélkül a felajánlott bérletösszeg nagyságára, szabadon választhassanak.

A vendéglő helyiségek közül az I. III. oszt. étterem fűtése és világításáról a vendéglős saját költségén köteles gondoskodni, míg a III. oszt. váró és étterem világítási és fűtési költségeit fele részben a vasutintézet, fele részben pedig a vendéglős viseli.

Az ajánlat feletti döntés határidejéül a pályázati határidő lejártától számítva nyolc hét tüzetik ki.

Kelt Debrecen, 1908. november hó.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjazatik.)

475-1

229,776/908. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak bátaszék—dombóvári vonalának elsőrangúsításával kapcsolatos és a nevezett vonal 1451/1557. szelv. közti cikó-mórági mintegy 5 kilométer hosszú és az 1167/1216. szelv. közti szalatkai mintegy 4,9 kilométer hosszú, összesen tehát mintegy 10 kilométer hosszú vonal részének tervezett áthelyezéseinek létesítendő alább megnevezett munkákra és teljesítményekre nyilvános versenyárgyalást hirdetünk.

A munkák és teljesítmények a következők: A földmunkák; a vízmentesítő és biztosító munkák; az ültetvények; a burkolatok; a fonások és védőművek; támasztó és belésfalak; az utépitmények; továbbá mindennemű áteresztők alapozási, falazási és betonmunkái, valamint az alagut teljes előállítás; az átteresztőkre helyezendő fa- és egyéb alkotórészek létesítése; a kavicságyas műtárgyak vasalkotórészeinek, valamint a felépitményi anyagoknak Mórági és Hidas—Bonyhád, illetőleg Mágócs állomáson a vasuti kocsikból való lerakása és a nevezett állomásokról a raktározási és innen a felhasználási helyekre való elszállítása; a felépitménynek lefektetése és bekavicsolása és végül az épületek, valamint a pályaelzárás és beosztás előállítása. A vonatkozó tervek és iratokat a szerződés tervezetét a munkák végrehajtására vonatkozó feltételeket, továbbá az ajánlati mintát és a pályázati feltételeket Budapesten, a magyar királyi államvasutak DIIb. (új vonalak építése és tanulmányozása) ügyosztályában (Budapest, VI., Teréz-körút 56. sz. I. em. 3. sz.) a hivatalos órák alatt lehet megtekinteni.

Az ajánlatok benyújtásához, megkivánt ajánlati minta, a pályázati feltételek, a szerződés tervezet, a kitöltetlen árjegyzék és költségcsatolás a magyar királyi államvasutak központi tervtárában (VI., Teréz-körút 56. sz. földszint) 10 kor., szóval tíz koronáért megvehető.

Ajánlatokat csak a felsorolt összes munkákra és teljesítményekre együttesen lehet tenni.

Az ajánlatokat ivenkint egy koronás, a mellékleteket ivenkint harminc filléres okmánybélyeggel kell ellátni és az összes iratokat lepecsételt fonállal összevarrni.

Az ajánlatok a lepecsételt borítékra vezetett következő felirással: „Ajánlat a bátaszék—dombóvári vonal I-ső rangúsításával kapcsolatos cikó-mórági és szalatkai vonalrészek áthelyezéseinek végzendő munkákra“ nyújtandók be legkésőbb 1908. évi december hó 30-ik napjának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak építési és pályafentartási főosztályában a titkárnál (VI., Teréz-körút 56. sz. II. em.), mely időben és helyen az ajánlatok felbontásával a versenyárgyalás az ajánlattevők vagy képviselőjük jelenlétében fog megtartatni.

Az ajánlat benyújtását megelőzően, de legkésőbb 1908. évi december hó 29-ik napjának déli 12 órájáig az ajánlati végösszegnek 250,000 koronát tevő része után 5% azaz öt százalék, az ezen összeget meghaladó érték után pedig 2% azaz kettő százalék bánatpénz teendő le a magyar királyi államvasutak központi főpénztárában (Budapest, Andrassy-ut 75. sz.) akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas magyar értékpapirokban. Az értékpapírok a budapesti áru és értéktőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül nem vétetnek számításba. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Csak idejében beérkezett szabályszerűen kiállított és pecsételt lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel. A magyar királyi államvasutak igazgatósága előtt ismeretlen ajánlattevők tartoznak a munkák végzéséhez megkivántató műszaki rátermettségüket, anyagi képességüket és megbízhatóságukat hiteles okmányokkal, illetőleg a székhelyükre illetékes

kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A beérkezett ajánlatok felett a döntés legkésőbb 1909. év március hó 16-ig fog a nagyméltósági kereskedelemügyi miniszter ur szabad választási jogának fentarásával bekövetkezni, megjegyeztetvén, hogy egy ajánlattevő sem követelheti, hogy a munka neki ítéltsék oda és akár az eljárásra, akár az odaitelésre vonatkozó határozományok megsértéséből netalan előállott kár (e maradt haszon) címén megtérítést sem az ítézettől, sem annak közegeitől nem követelhet.

Budapest, 1908. évi november htvában.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

469—2—2

Kitünő minőségű UJ BOR

királyhalmi

28 krajcárért kapható:

Markovits József füszerkereskedőnél, Schweidel József utca. 5—2

476

249079/908. szám.

Félaru vasuti jegy váltására

— — — jogosító — — —

arcképes évi igazolványok

kiállítására és a már használatban

— — levőknek érvényesítése — —

— az 1909-ik évre. —

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok félaru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1909-ik évre leendő érvényesítés végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 73. sz.) már folyó évi október hó 15-étől kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-éig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnának, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az azok kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegekből rovdandó le. A postabélyeg a betérjesztendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Készpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében nem ragasztatik fel.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazolatlan kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

Budapest, 1908. szeptember hó 24.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

(Utánnomást nem díjazunk.)

390—14—9

301585/908.

Pályázati hirdetmény.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur öngyméltósága a magyar királyi államvasutak 1909. és következő évek talpfa és váltótalpfa szükségletének biztosítása céljából folyó évi június hó 17-én megtartott nyilvános ajánlati tárgyalás eredményét megsemmisíteni és elrendelni méltóztatott, hogy újabb nyilvános pályázat hirdettessék.

Ennélfogva a magyar királyi államvasutak igazgatósága, az eddigiektől eltérő feltételek mellett, a magyar királyi államvasutak részére a jövő 1909. évben szükséges vasuti tölgy-, telítetlen bükk- és fenyőtalpfa, valamint tölgy váltó és külön talpfa szállításának biztosítására újabb nyilvános pályázatot hirdet.

A szükséglet megközelítőleg a következő:

Tölgytalpfaiból.

360,000 drb	270 cm.	hosszu	közbenső, I. rangu;
101,000 "	250 "	"	ütköző, I. rangu;
574,000 "	250 "	"	közbenső, I. rangu;
72,000 "	220 "	"	17 cm. felsőszelvényű;
			ütköző, II. rangu;
133,000 "	220 "	"	14 cm. felsőszelvényű;
			közbenső, II. rangu;
31,000 "	220 "	"	16 cm. felsőszelvényű;
			közbenső, II. rangu;

Telítetlen bükktalpfaiból, esetleg fenyőtalpfaiból.

100,000 drb	270 cm.	hosszu	közbenső, I. rangu;
28,000 "	250 "	"	ütköző, I. rangu;
157,000 "	250 "	"	közbenső, I. rangu;
19,000 "	220 "	"	17 cm. felsőszelvényű;
			ütköző, II. rangu;
36,000 "	220 "	"	14 cm. felsőszelvényű;
			közbenső, II. rangu;
9,000 "	220 "	"	16 cm. felsőszelvényű;
			közbenső, II. rangu.

A tölgy váltó- és különfalpfaiból 8500 köbméter ép- és tompított (lesarkolt) élű.

A tölgytalpfa, tölgy váltó- külön talpfa szállítása csak 1909. évre, vagyis egy évre, a telítetlen bükktalpfa és fenyőtalpfa szállítása pedig három egymásután következő évre, vagyis 1909., 1910. és 1911. évre ajánlható.

Bükktalpfa szállítására tehát ajánlatot lehet tenni egy, kettő és három évre is.

A szállításra, illetve ajánlattételre vonatkozó részletes feltételeket és módokat tartalmazó „Ajánlati felhívás“, valamint az ajánlatok megtételére szolgáló ajánlati űrlapok és a tölgy váltó s külön talpfa méretjegyzéke, a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségénél és a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságánál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési (A/III. szakosztályánál (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz. II. emelet 43. ajtó) díjtalanul kaphatók.

A szállításra vonatkozó általános és különleges feltételek a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatványtárában (VI., Andrassy-ut 75. szám) kaphatók, a vételár és a postaköltség előzetes beküldése, illetve befizetése ellenében.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magyar okmánybélyeggel ellátott ajánlatokat lepecsételve és a borítékban ezzel a felirással: „Ajánlat 301585/908. számhoz“ ellátva legkésőbb 1908. évi december hó 10-ének déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában kell átadni, vagy pedig posta útján oda beküldeni.

Bánatpénzül az ajánlott talpfa mennyiségek egy évi értékének 5%-át készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokkal az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak igazgatóságának budapesti főpénztárában kell letenni.

Az ajánlati felhívástól bármely csekély mértékben eltérő és bánatpénz letétele nélkül tett, vagy később benyújtott ajánlatok, valamint a pótajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

Budapesten, 1908. évi november hóban.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomást nem díjaztatik.)

466—3—2